

ORĘDOWNIK POWIATU KOZMIŃSKIEGO

Abonament:

kwartalnie: w ekspedycji 300.00 mk.
" na pocztę 330.00 mk.
numer pojedynczy 15.00 mk.

Dział urzędowy ≡ nieurzędowy

Koźmin, środa dnia 2-go sierpnia 1922 r.

Ogłoszenia:

wiersz 1-lam. nonp. na str. 6-cio lam. lub miejsce jego 20.00 mk.
wiersz reklamowy nonparelowy na stronie 8-lamowej . 50.00 mk
Dla ogłaszających z poza powiatu 100 % więcej

Nr. 61

Za redakcję: Dział urzędowy: Starostwo; nieurzędowy: E. Kraszewski w Koźminie
Wychodzi 2 razy tyg. Ogłoszenia przyjmuje się do wtorku i piątku godz. 9 przedpoł.

Druk: ZAKŁAD GRAFICZNY EDWARDA KRASZEWSKIEGO w KOŹMINIE
Nakład własnej księgarni. Telefon 84. Adres telegraficzny: Orędownik Koźmin

Rok 35

Wrazie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidzianych okoliczności wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub doodszkodowania.

Dział urzędowy

Nr. 341. **Rozporządzenie wykonawcze Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 2 czerwca 1922 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu do ust. z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych.**

Na podstawie art. 12 ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. r. 1922 nr. 35 poz. 290) zarządza się co następuje:

§ 1. Wytwarzanie w kraju i sprowadzanie z zagranicy napojów alkoholowych, zawierających ponad 45% alkoholu jest wzbronione. Ograniczenie to nie dotyczy wyrobu spirytusu w ogólności i wytwarzania wyższo-procentowych napojów alkoholowych, przeznaczonych na eksport.

Piwo, zawierające do 2 5% alkoholu, co powinno być zaznaczone przez producenta na naczyniu, w którym wypuszcza się je w handel (antałek), butelka i t. p. nie podlega ograniczeniom ustawy.

Przez fuzle w znaczeniu art. 3 ustawy rozumieć należy produkty, otrzymane przy destylacji spirytusu surowego, wypędzonego z materiałów zbożowych, okopowych i melasy, zawarte w destylacie jako domieszka obok spirytusu etylowego.

§ 2. Całkowity zakas sprzedawanie i podawanie napojów alkoholowych, oprócz wypadków, wymienionych w art. 7 ustawy, może nastąpić w danej gminie na zasadzie głosowania powszechnego. Głosowanie odbywa się na zasadach, obowiązujących przy wyborach do Sejmu. Głosowanie odbywa się na podstawie ostatnich list wyborczych do Sejmu. Zaskarżenie uchwały odbywa się w trybie, przewidzianym przez ustawę o wyborach do Sejmu.

§ 3. O liczbie i rozmieszczeniu miejsc wyszynku i detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych decyduje właściwa komisja do walki z alkoholizmem (§§ 8, 9 i 10 niniejszego rozporządzenia). Udzielanie koncesji na wyszynk, lub sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych należy do kompetencji Ministerstwa Skarbu (w województwach: krakowskim, lwowskim, stanisławowskim i tarnopolskim do kompetencji Ministerstwa Przemysłu i Handlu, w województwach pomorskim i poznańskim według dotychczas obowiązujących ustaw).

§ 4. Konsumentom, w rozumieniu ustawy, jest każdy kupujący czy dla spożycia na miejscu, czy też dla spożycia w domu.

§ 5. Koncesje na wyszynk lub sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych dla zakładów, wyszczególnionych w art. 7 ustawy punkty a) b) c) d) h) jako wygasłe z dnia 1 stycznia 1921 r. przedłużane być nie mogą.

§ 6. Wydanie zarządzeń, wymieniony art. 7 ustawy punkty e-1) i g), należy do władzy administracyjnej I instancji, a wymienionych w punkcie e-2), do władzy administracyjnej II instancji.

§ 7. Za niedozwoloną sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych właściciel zakładu odpowiada zawsze, personel pozostały tylko wtedy, gdy bezpośrednio przyczynił się do sprzedaży nielegalnej.

Postanowienia przedostatniego ustępu art. 7 ustawy mają zastosowanie w wypadkach wyraźnego i widocznego dla otoczenia stanu nietrzeźwości ewentualnie stwierdzonego przez lekarza.

Karze za doprowadzenie kogokolwiek do stanu nietrzeźwości podlega ten, kto go świadomie do tego stanu doprowadził.

Władze administracyjne, nakładające karę za powtórnie przekroczenie niniejszej ustawy, zawiadamiają o tem właściwe władze skarbowe w celu zastosowania przepisu ustępu 3 art. 8 ustawy o cofnięciu koncesji.

Na zasadzie art. 9 ustawy karom, wyszczególnionym w art. 8 ustawy, podlegają po za właścicielem, względnie zarządcą i służbą, również ci wszyscy którzy obchodzą przepisy ustawy przez spożywanie przyniesionych ze sobą napojów alkoholowych w miejscu i czasie zabronionym przez przepisy ustawy.

§ 8. Przy władzach administracyjnych I i II instancji ustanawia się komisje do walki z alkoholizmem, w których skład wchodzi: przedstawiciel władzy administracyjnej lub jego zastępca jako przewodniczący, Przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia Publicznego, przedstawiciel Ministerstwa Skarbu, 2 przedstawiciele samo-

rządu (Sejmiku powiatowego względnie Rady powiatowej, Rady miejskiej w miastach wydzielonych) oraz 2 przedstawiciele organizacji społecznych, mających na celu walkę z alkoholizmem, ewentualnie zrzeszeń oświatowych lub współdzielczych.

§ 9. Do zakresu kompetencji komisji wchodzi:
a) określenie liczby i rozmieszczenia miejsc sprzedaży detalicznej oraz wyszynku napojów alkoholowych (za podstawę obliczeń bierze się ludność całego powiatu, względnie miasta wydzielonego);
b) opinowanie w sprawie kar administracyjnych. Orzeczenie karne władzy administracyjnej może nastąpić jedynie po otrzymaniu opinii komisji, przyczem opinia komisji w dosłownym odpisie winna być dołączona do rejestru karnego;

c) wyznaczenie delegatów swoich dla kontroli wykonywania przepisów ustawy oraz rozporządzeń, na ich podstawie wydanych.

§ 10. Komisje do walki z alkoholizmem przy władzach adm. II instancji są instytucjami nadzorczymi dla komisji przy władzach adm. I instancji oraz instancją odwoławczą dla orzeczeń komisji przy władzach adm. I instancji.

Ostateczna decyzja w każdym razie należy do Ministerstwa Zdrowia Publicznego. Przy wykonywaniu swych czynności członkom komisji służą prawa urzędników państwowych.

§ 11. Winni przekroczenia niniejszego rozporządzenia ulegają karom, przewidzianym w art. 8 ustawy o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych.

§ 12. Regulamin dla komisji do walki z alkoholizmem wydaje Minister Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie wykonawcze z dnia 16. września 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 650).

Minister Zdrowia Publicznego:
(—) Chodźko
Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Kamiński
Minister Skarbu:
(—) Michalski.

Powyższe podaję w ślad za obwieszczeniem tu-
tejszem z dnia 12 czerwca 1922 r. — Orędownik po-
wiatowy Nr. 48 poz. 277 — do publicznej wiadomości.
— L. dz. 4539/22 St. I. —

Koźmin, dnia 31. lipca 1922 r.
Starosta
w zast. Andrzejczak, st. sekretarz powiatowy.

Nr. 342. **Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13. lipca 1922 r.**

w przedmiocie podwyższenia opłat za paszporty zagraniczne na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego.

Na mocy § 9 ustawy z d. 12 października 1867 r. w przedmiocie paszportów (Dz. Ust. Związku póln. niem. str. 33) i § 6 rozporządzenia z dn. 21. czerwca 1916 r. (Dz. Ust. Rzeszy niem. str. 599), oraz rozporządzenia z dnia 10. czerwca 1919 r. (Dz. Ust. Rzeszy niem. str. 516) i art. 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedm. zniesienia M-wa b. Dzieln. Pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 247), zarządza się, co następuje.

§ 1.
Opłaty określone w art. 5 rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 7. maja 1921 r. (Dz. Urz. M-wa b. Dz. Pr. Nr. 19, poz. 121) podwyższa się za paszporty na 6000 marek, za zezwolenie na wyjazd na 2000 marek.

§ 2.
Opłaty za wizy, przewidziane w art. 8 i 9 wymienionego w § 1 rozporządzenia, podwyższa się na 2000 marek.

§ 3.
Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) Antoni Kamiński.

Podaję powyższe do publicznej wiadomości zwi-
niam moje obwieszczenie z dnia 7. marca b. r. Nr. dz. 1472/22 St. „Orędownik“, nr. 20, pozycja 114 jak następuje:

Punkt VII: Opłaty za paszporty i wizy wynoszą obecnie:
a) Za paszporty nowo wystawione, jak również za przedłużenie paszportu na dalsze 6 miesięcy mk. 6000,—
b) Za wizy na ponowny wyjazd zagranicę „ 2000,—
c) „ „ „ „ „ i z powrotem mk. 4000,—

Punkt VII, ustęp drugi:
Opłaty za wizy powrotne (zagranicę) w paszpor-
tach obcokrajowców mk. 2000,—

Punkt IX:
a) Za wizy obcokrajowcom zamieszkałym w Polsce przy wyjeździe zagranicę mk. 2000,—
b) za wizy obcokrajowcom zamieszkałym w Polsce przy wyjeździe zagranicę i z powrotem mk. 4000,—

Panów Burmistrzów, Komisarzy obwodowych, Sołtysów gmin i dworów proszę w myśl powyższego nteresowanych informować. — Nr. dz. 4546/22 St. —
Koźmin, dnia 31. lipca 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 343. **Dotyczy zgłoszenie stadników do licencjonowania.**

Właściciele bydła mający zamiar do tegorocz-
nego licencjonowania (wybierki) przyprowadzić sta-
dniki upraszam, aby je do najpóźniej 20 sierpnia
br. u mnie lub u sołtysa gminy wzgl. dworu zgło-
sili z podaniem wieku pochodzenia i maści.

Ponieważ na mocy tych zgłoszeń stwierdzić bę-
dzie można w których miejscowościach ustanowienie
terminu licencjonowania się zaleca, leży w interesie
właścicieli, aby chcąc sobie dalekich dróg zaoszczędzić,
zgłoszenia nie zaniedbali.

Panowie przełożeni gmin i obszarów dworskich
zechcą powyższe ogłoszenie natychmiast podać ról-
nikom do wiadomości, starać się o wcześnie zgłosze-
nie stadników i wykazy mających być licencjonowa-
nych stadników do 1 września br. Starostwu nadesłać.

Panów Komisarzy obwodowych upraszam, aby
przełożonych gmin w najbliższej konferencji względnie
osobno pisemnie zwrócili uwagę na niniejsze ogłosze-
nie i ich do wczesnego nadesłania wykazów spowodo-
wali. — L. dz. 4197/22 St. II. —

Koźmin, dnia 27 lipca 1922 r.
Starosta
w z. Andrzejczak
Starszy Sekretarz Powiatowy.

Nr. 344. Na podstawie art. 2. ustawy z dnia 18. 12.
19. r. Dz. Ust. 2/21 w związku z art. 1. ustawy z dnia
14 lutego 1922 r. zmieniającej cytowaną powyżej u-
stawę o czasie pracy w przemyśle i handlu Dz. Ust.
Rz. P. P. nr. 14. poz. 127. oraz § 1. ustęp 4 rozp.
Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1.
kwietnia 1922. przedmiocie zmiany rozp. wykonawczego
z dnia 22 marca 1921 r. o czasie pracy w zakła-
dach handlowych Dz. Urz. nr. nr. 27. poz. 223 po-
stanawia się dla całego powiatu Koźmińskiego,
łącznie miast zgodą Wydziału Powiatowego co na-
stępuje:

Czas otwierania i zamykania składów handlowych
rozpoczyna się z dniem ogłoszenia w Oręd. pow.
a) w soboty od godziny 8-mej rana do 2-giej po-
południu i od godziny 3 do 7-mej po południu.
b) w inne dni robocze od godziny 8-mej rana do
do godziny 6-tej po południu z 1-ną godzinną
przerwą obiadową.

Zarządzeniu temu nie podlegają:
a) apteki,
b) jadłodajnie,
c) wszelkiego rodzaju wystawy o charakterze arty-
stycznym i kulturalnym,
d) sprząkz dokonywana wyłącznie na cele społecz-
ne, o ile przyniej nie są zatrudnieni praco-
wnicy na podstawie umowy pracy.
— L. dz. 2809 St. I. —

Koźmin, dnia 26. lipca 1922 r.
Starosta, w zast. Andrzejczak,
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 345. W ostatnim czasie interesowani zaniedbują
zgłaszania chorób u drobiu u odnośnych władz poli-
cyjnych, co przeciągało za sobą nieobliczalne straty dla
państwa i dla właścicieli.

Dlatego zwracam ponownie uwagę na § 10 ustawy
o chorobach zaraźliwych u zwierząt z 26.
czerwca 1909 podług którego każdy wypadek cho-
roby u drobiu winien być zgłoszony w urzędzie poli-
cyjnym w przeciągu 24 godzin.

Przekroczenia karane będą więzieniem do dwóch
lat lub grzywną od 1500—3000 mk.

Powyższe powinni sołtysi w sposób przyjęty, w
gminach ogłosić, pp. komisarze przypilnować, aby mój
rozkaz dokładnie wykonano.

— L. dz. 4541/22 St. I. —
Koźmin, dnia 28. lipca 1922 r.

Starosta, w z. Andrzejczak
Starszy Sekretarz Powiatowy.

Nr. 300. Zamyka się drogę powiatową Leonów—Bruczków z powodu budowy nowej szosy od dnia ogłoszenia aż do odwołania. — L. dz. 212/22 W. B. —

Koźmin, dnia 25. lipca 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
w z. Chełkowski

Nr. 300. Pana Wacława Kolendowicza, przedsiębiorcę budowlanego w Koźminie mianuję niniejszem wstecz od 27. czerwca 1922 r. mężem zaufania Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego w Poznaniu na powiat Koźmiński. — L. dz. 130/22 O. I. —

Koźmin, dnia 25. lipca 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

Dział nieurzędowy

Sprawy polskie

KOMISJA GŁÓWNA.

Na posiedzeniu Komisji Głównej wykluczono kandydaturę posła Korfatego a lewica przeprowadziła uchwałę, mocą której p. Naczelnik Państwa ma znowu desygnować premiera. Lewica była popierana przez K. P. K. i Zjednoczenie Mieszczańskie. Co do stanowiska Zjedn. Mieszc. należy zaznaczyć, że w łonie tego klubu zachodzą silne tarcia. Poseł Rossset miał

głosować za reasumpcją uchwały w sprawie p. Korfatego, wszakże w ostatniej chwili ustąpił pod naciskiem posłów z bylej dz. pruskiej.

NOWY GABINET.

Kluby, które powołały dr. Nowaka na premiera proponują następującą listę gabinetu: Premier — Nowak, zagranica — Narutowicz, sprawy wewnętrzne — Kamiński, skarb — Jastrzębski, wojsko — Sosnkowski, oświata — Chłamczak, kolej — Marynowski, praca — Darowski, roboty publiczne — b. dyr. kol. z Lwowa, Rybicki, sprawiedliwość — Panek albo Dwernicki, obaj z Krakowa, zdrowie — Chodźko, pocztę i telegrafy — kierownik Dobrowolski (teka ta byłaby w przyszłości zarezerwowana dla Stesłowicza), przemysł i handel — kierownik Strassburger.

Wiadomości miejscowe

Koźmin. W dniu 30. lipca br. odbył się występ tutejszego „Sokoła” z współdziałem Sokoła jarocińskiego. W wspaniałym pochodzie udali się uczestnicy wkoło rynku i zpowrotem do ogrodu p. G., gdzie rozpoczęły się ćwiczenia. Po kilku ćwiczeniach wolnych, wykonanych przez drużynę odbyły się, wcale udane ćwiczenia przy dźwiękach orkiestry na prężniku i poręczy. Podziwiać należy siłę i zręczność gimnastyków i zalecałoby się, aby na przyszły rok nie garstka, ale cała

młodzież koźmińska brała udział. Największy efekt wywołały ćwiczenia kosami, które cokolwiek przestraszyły audytorjum. Po wyczerpaniu programu udali się uczestnicy na salę, gdzie tańczono do świtu.

— W niedzielę, dnia 6. sierpnia br. o godz. 5-tej po poł. odbędzie się w Domu Kat. wykład na temat: „Stary Testament” wspaniale ilustrowany świetlanymi obrazkami. Wstęp na salkę 25 mk.

Poznań. W tych dniach zjawili się kolejno szeregi Żydów z b. Kongresówki w urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu celem uzyskania patentu, pozwalającego na uprawianie handlu domokrażnego na terenie Województwa Poznańskiego. Każdy z nich usiłował przekupić odpowiednich urzędników wojewódzkiego wydziału przemysłu i handlu, wręczając im łapówkę „za fatygę” i tłumacząc, że w b. Kongresówce tak się to praktykuje. Byli to: handlarz Chaim Prochownik z Piotrkowa, który wręczył odpowiedniemu urzędnikowi 5000 mk., Efraim Izrael Eframowicz z Łodzi (1000 mk.), Hersz Fale z Wiczyzna pow. słupeckiego (10 tysięcy marek), Hersz Kopel Rafael z Łodzi (1000 mk.), Abram Rzeszewski z Nowo-Aleksandry (12000 mk.), Rafael obiecał nadto odpowiedniemu urzędnikowi dostarczyć pierwszorzędny materiał na ubrania i prosił go o podanie mu jego prywatnego adresu. Wszystkich tych jegomościów jednego po drugim z miejsca aresztowano a sprawę oddano prokuraturze.

Książki szkolne i do nabożeństwa tablice, rysiki i zeszyty

poleca

Edward Kraszewski
(Wydawnictwo Orędownika)

Szkolną mapę Polski Tomaszewskiego cena 400,— mk.

jako też polityczną mapę
Europy Bazewicza cena 1000,— mk.

poleca

Księgarnia E. Kraszewskiego
w Koźminie
Wydawnictwo Orędownika

Niniejszem mamy zaszczyt Szan. Panów Rolników powiadomić, że z dniem 1 lipca r. b. otwieramy w Koźminie **Dom Rolniczy** pod firmą

„Gleba”

Dom Rolniczo-Handlowy

F. Nowakowski i S^{ka}

W zakres naszej działalności wchodzić będzie zakup i sprzedaż wszelkich gatunków zboża, nasion, ziemniaków, sztucznych nawozów oraz wszystkich innych produktów rolnych

Firmę naszą podpisywać będą:

p. p. J. Paprocki i L. Gogulski

Prosząc o łaskawe poparcie przedsiębiorstwa naszego, pozostajemy

Z wysokim szacunkiem i poważaniem

Wir geben uns hiermit die Ehre die Herren Landwirte zu benachrichtigen, daß wir am 1. Juli in Koźmin ein Getreidegeschäft unter der Firma

„Gleba”

Dom Rolniczo-Handlowy

F. Nowakowski i S^{ka}

eröffnen.

Unser Geschäftsbetrieb umfaßt den Aufkauf sämtlicher Arten von Getreide, Samen, Kartoffeln, Kunstdünger sowie aller anderer landwirtschaftlicher Produkte.

Unsere Firma unterschreiben:

p. p. J. Paprocki und L. Gogulski

Wir bitten um gütigste Beachtung unseres Unternehmens und zeichnen Hochachtungsvoll

„Gleba” Dom Rolniczo-Handlowy
F. Nowakowski i S^{ka} Koźmin

Kronika policyjna.

Dnia 24. II. 22. w południe dostał się złodziej niespostrzeżenie do strychu domu X. Proboszcza Flacha i tamśd skradł jedne robocze szory. Sprawca tej kradzieży, którym jest J. K. z Smoszewa pow. Kroto- szyn, został w tym dniu wieczorem ujęty przez tut. pol. śl. i odstawiony do więzienia. — 15. III. 22 skradziono A. Peiserowi w Koźminie z składu 1 butelkę wódki i serwetkę wartości 4500 mk. Kradzież te udowodniono J. P. i M. G. z Białego Dworu, u których rzeczy te znaleziono. — 24. III. 22 (przed południem) p. E. K. z Gościejewa, przywłaszczyła sobie z interesu p. Zofji Miśkiewiczówny 6 mtr. futra wart. 5000 mk. Sprawczyni otrzyma niebawem zasłużoną karę. — 17. II. 22 skradziono z wagonu na dworcu w Koźminie 4 ctr. węgla. Jako sprawców wykryto 4 robotników bez zajęcia, którzy do winy się przyznali i już ukarani zostali. — 2. III. 22 skradł A. J. z Koźmina z wiatraka Stanisława Potczaka w Wrotkowie 1½ ctr. jęczmienia, ukrył pod wiatrak, nazajutrz z pomocą J. D. z Koźmina odnieśli do domu swoich rodziców. W ciągu dnia, jeden z sprawców w chwili gdy jęczmieniem sprzedawał, został przez policję przytrzymany. — W nocy z dnia 19. na 20. III. 22 skradziono za pomocą włamania się z sklepu p. Pelagii Piotrowskiej w Koźminie 100 funt. towarów mięsnych. Towar ten zapakowany odszukano na polu Fr. Sz. Winnych czeka kara. — 29. III. 22 skradł W. Fl. z Mokronosa z sklepu p. Jakóba rower własności A. Michalaka z Wyrembina. Sprawcę wytropił N. . post. śl., który w pościgu przydybał na górze swego domu przy rozbieraniu skradzionego roweru. — W nocy z dnia 31. marca na 1. 4. 22 skradziono za pomocą włamania się z Kontoru p. Piotra Weinerta przy ul. Klasztornej 3 maszynę do pisania „Adler“ wartości 500 000 marek. Śledztwo wdrożone. — Dnia 3. IV. 22 wysłędzono 4 robotników (P. M. J. R. Fr. Ka. i Tom. Kl.) którzy przy odwożeniu węgla z dworca do Gazowni Miejskiej przywłaszczyli sobie 20 ctr. węgla i takowemi się podzielnili. — W nocy z dnia 25. na 26. III. 22 skradziono z cmentarza ewangelickiego w Lipówcu pumpe żelazną wartości 60 000 mk. Sprawców nie wykryto.

Komunikaty

Z poczty. Zachodzą wypadki, że niepowołane osoby usilną otrzymać wstęp do mieszkań abonentów

sieci telefonicznej pod pozorem badania przewodów lub aparatów, prawdopodobnie w innych celach, n. p. kradzieży. Przestrzega się zatem przed osobnikami podobnem.

Każdy monter lub robotnik telegrafu posiada legitymację barwy czerwonej, którą zawsze zażądać należy, gdyż za szkody wyrządzone przez osoby nieuprawnione ponoszą odpowiedzialność abonenci telefonu.

Praktyczne rady i wskazówki. Zbieranie grzybów. Jeden z najlepszych znawców grzybów, monachijski prof. Hans Schuegg pisze o grzybach p. t. „Nasze grzyby jadalne“ pomiędzy innemi co następuje:

Nie należy grzybów zbierać podczas deszczu, kilka dni raczej po deszczu jest porą odpowiednią do zbierania grzybów. Dopiero skoro deszcz wsiąknął w ziemię i przyczynił się do rozkładu koniecznego przy pożywieniu grzybów z niego korzystać. Znajdowane podczas deszczu grzyby, zwłaszcza gdy deszcz spadł po dłuższej suszy, są zazwyczaj stare, których nie oplaci się zbierać. Psują się one niezwykle prędko, bo napęczniały wodą i mogą łatwo zdrowiu zaszkodzić. Po deszczu należy zbierać tylko młode grzyby, zostawiając stare, aby te przyczyniły się do rozmnożenia gatunku. Z drugiej strony nie trzeba zbierać zbyt młodych, gdyż nie uwidocznią się na nich jeszcze rodzaj należycie.

Grzyby winne być nie tylko młode, ale i zdrowe, jeśli zbierający nie chcą się niepotrzebnie obciążać popsutymi, należy zbadać stan grzyba na miejscu; dlatego zaleca się grzyby ucinąć, nie urywać. Owady najczęściej muszki grzybnie, składają jajka na końcu korzonka, stąd poczwarki wędrują po ogonku w górę, dopóki nie dotrą do kapelusza. Często więc górna część grzybka jest jeszcze możliwa do użycia, mimo to, że trzonek stoczyły robaki. Jeśli się jednak wyrwie grzyb cały, to ogonek często ma wygląd zdrowego, mimo że jest pełen robaków, może więc łatwo omylić zbierającego. U niektórych grzybów trzeba, aby rozpoznać gatunek, obejrzeć tkwiący w ziemi trzonek, na przykład u niebezpiecznych trujących grzybów, mianowicie u grzybów tak ładząco podobnych do pieczarek; jeśli z tego powodu wyrywamy grzyb, należy zaraz przeciąć trzonek.

Równie ważny jak zbieranie, jest transport grzybów; i tutaj często popełnia się błędy. Zwykle używany plecak, siatka czy torebka targowa nie nadają

się zupełnie do grzybów; grzyby o twardym mięsie ucierpią w nich mało coprawda, lecz grzyby delikatne odczują to bardzo — narażone bywają na niebezpieczeństwo rozkładu. Odpowiednie naczynie na grzyby winno być mocne odporne zapobiegać wzajemnemu zduszeniu się grzybów. Pudełka z papy, puszek botaniczne odpowiadają poniekąd tym wymaganiom, najlepszy jest jednakże koszyk, który z powodu przepuszczenia powietrza pozwala na dłuższą konserwację grzybów. Oczywiście można koszyk umieścić w plecaku czy siatce. Ostatnia wskazówka znakomita znawcy grzybów dotyczy ich konserwowania. Jeśli zaraz po przyjeździe do domu nie można zużyć grzybów, to należy je poukładać osobno na deseczce, stole lub półce z drutu. Zaleca się również choć powierzchownie oczyścić i obejrzeć starannie pod względem gatunku i zdrowotności.

Nie rzucać pestki na ziemię! Przestrzegamy przed brzydkim zwyczajem rzucania pestek lub odpadków owocowych na bruk lub chodniki; ponieważ stąd może wyniknąć największe niebezpieczeństwo dla drugich. Codziennie natrafić można na osoby, nie dbające o to, czy ktoś inny poślizgnie się i odniesie jakie uszkodzenia na ciele, tylko spokojnie pluja na ziemię.

Zwracamy uwagę, że osoby takie mogą być karane i oprócz tego ponieść kosztą, jakie stąd poszkodowanemu powstaną. Niech więc sobie każdy zapamięta! Zresztą ze względów higienicznych i estetycznych nie należy pluć i rzucać odpadki na ziemię.

Nowości w Poznaniu. Stosy listów przewozowych, leżących u każdego kupca i przemysłowca uważano za makulaturę, giną wskutek nieświadomości lub bagatelizowania ze strony odnośnych jednostek. gdy tymczasem są one niejako papierami wartościowymi, które odpowiednio zrealizowane mogą przynieść nawet bardzo poważne sumy. Aby umożliwić wszystkim firmom a nawet pojedynczym jednostkom odzyskanie tych sum, które kolej za wiele pobrała za przewóz towarów lub za inne opłaty, z których zarządy kolejowe wskutek nawału pracy nie mogą stwierdzić i zwrócić, otworzono w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 8 biuro reklamacji kolejowych, które załatwia wszystkie czynności reklamacyjne bez żadnego ryzyka ze strony klientów, bo kontrolowanie listów przez to biuro odbywa się bezinteresownie: co już świadczy ile listów jest mylnie obliczonych i że dopiero z reklamowanej kwoty pobiera odpowiednią prowizję jako wynagrodzenie. Jest więc w interesie wszystkich zebranie polskich listów przewozowych z ostatnich 8 miesięcy i natychmiastowe oddanie do powyższego biura.

W naszym rejestrze spraw małżeńsko majątkowych zapisano dzisiaj na stronie 1429 co następuje:

Pol. post. Jan Dragon i jego żona Pelagja ur. Śmigieliska w Dobrzycy kontraktem z dnia 14 lipca 1922 r. zawarli ogólną wspólność majątkową z wykluczeniem dalszego jej trwania po śmierci jednego z małżonków.

Koźmin, dnia 29 lipca 1922 r.

Sąd powiatowy

Licytacja na drzewo

Państwowe Leśnictwo rew. Baszków sprzeda w drodze publicznego przetargu w sobotę dnia 12 sierpnia o godz. 9-tej przed południem przed biurem Kasy leśnej w Baszkowie drzewo **użytkowe i opałowe** za natychmiastową zapłatą w gotówce z okręgów ochronnych Lila-Bochy-Baszków i Helenopol. Sprzedawane będzie

148 szt. budulcu dęb.	— 71,35 3, m II — V kl.
66 „ „ sosna	— 54,34 „ III — IV „
280 „ drągów	„ I „
425 „ palikow	„ — 3,14 „ 1,5 m dług.

37 mp. szczap dęb.	17 mp. wałków dęb.
110 „ „ sosna	13 „ „ sosna
17 gał. I. kl. „	893 „ gał. II-III kl. „

Warunki sprzedaży przeczyta się w samem terminie

Spółka

**„Piekarska—Rzeźnicka”
w Koźminie**

ulica Przyjemskiego nr. 1 oddaje od 1-go sierpnia br. członkom swoim **chleb** z mąki zeszłorocznej **po cenie 105 mk.** za 1 funt **e świeże młódzie**

Wszystkie cechy obuwnicze a mianowicie z okolicy Koźmina, przestrzegamy przed jakimkolwiek zapisaniem do listy terminatorowskiej chłopców, zatrudnionych u obuwnika p. L. Stacha z Koźmina gdyż ośnośny nie jest mistrzem i prawa wyuczania uczni nie posiada a chłopcy u niego zatrudnieni nie są uczniami lecz robotnikami

Zarząd Izby Rzemieślniczej

N. Wolniewicz przewn. Nowakowski sekr. gen.

Poszukuje kupna ewtl. wydzierzawienia **składu i spichlerza, możliwie w centrum miasta**

Łask. oferty pod literą W. Z. do Oręd.

Bank Koźmiński

Sp. z nieogr. odpow. w Koźminie.

Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędności w Poznaniu nr. 200558, w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej Ostrowie oraz w Banku Związku w Poznaniu

przyjmuje

Oszczędności

płaci procent według umowy i załatwia szybko i tanio — wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości —

Ustawę

o Urzęd. Rozjemczych

egzemplarz 80,— mk.

poleca

Księgarnia E. Kraszewskiego

w Koźminie (Wydawnictwo Orędownika)

Kontrakty

dotyczące sprzedaży i zapisów nieruchomości (gospodarstw, domów) **kwity mazalne** oraz wszelkiego rodzaju **podania względnie skargi** do Sądów Powiatowych i władz administracyjnych załatwia **rzeczowo sumiennie**

Edmund Rybakowski

zał. 1909 r.

obrońca prawny

zał. 1909 r.

Fortepiany stroji

St. Dutkiewicz Pogorzela ul. Kościelna

**Tokarza, kowala
oraz kilku ślusarzy**

samodzielnych na akuratań
i stałą pracę

poszukuje zaraz

St. Grześkowiak, Gostyń

Telefon 108 fabryka maszyn Telefon 108

**Piec żelazny, szamotem
wykładany, do pieczenia
chleba i lampę gazową
sprzeda**

Kto wskaże ekspedycja Orędownika

Cygara z najpoważniejszych fabryk
Papierosy „Patria” „Dubec” „Sarmatia”
Tytonie Bilskiego, Plutos, Goldfarba

Edmund Rybakowski

specjalny skład wyrobów tabacząnych

założone 1909 r.